KOSZALIŃSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA „NASZ DOM" W KOSZALINIE

UCHWAŁA NR 45/2026

ZARZĄDU KOSZALIŃSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ „NASZ DOM" W KOSZALINIE

z dnia 22.09. 2026 r.

w sprawie wprowadzenia do stosowania „Podręcznika BHP dla konserwatorów Grupy Konserwacyjnej"

§ 1

1. Wprowadza się do stosowania w Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasz Dom" w Koszalinie **„Podręcznik BHP dla konserwatorów Grupy Konserwacyjnej", wydanie nr 1 z dnia 16.09.2026 r.**, zwany dalej „Podręcznikiem".
2. Podręcznik stanowi **załącznik nr 1 do niniejszej uchwały** i jest jej integralną częścią.
3. Podręcznik określa zasady bezpiecznego wykonywania prac przez konserwatorów Grupy Konserwacyjnej oraz zasady postępowania w związku z zagrożeniami występującymi przy wykonywaniu powierzonych im prac.

§ 2

1. Podręcznik obowiązuje pracowników zatrudnionych na stanowiskach konserwatorów Grupy Konserwacyjnej.
2. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, są zobowiązani do zapoznania się z treścią Podręcznika oraz przestrzegania określonych w nim zasad.
3. Zapoznanie pracowników z Podręcznikiem dokumentuje się zgodnie z obowiązującymi w Spółdzielni zasadami dokumentowania zapoznania pracowników z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 3

1. Za zapewnienie stosowania Podręcznika na stanowiskach pracy odpowiadają osoby kierujące pracownikami, zgodnie z zakresem powierzonych im obowiązków i kompetencji.
2. Majster Grupy Konserwacyjnej, w zakresie powierzonych mu obowiązków, zobowiązany jest w szczególności do:
    1. zapoznania podległych pracowników z treścią Podręcznika,
    2. egzekwowania przestrzegania określonych w nim zasad,
    3. reagowania na stwierdzone nieprawidłowości w zakresie przestrzegania zasad BHP,
    4. informowania przełożonego o potrzebie aktualizacji lub uzupełnienia Podręcznika.

§ 4

1. Podręcznik nie zastępuje obowiązujących przepisów prawa, przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, instrukcji BHP, instrukcji obsługi maszyn, urządzeń i narzędzi, ocen ryzyka zawodowego ani innych dokumentów wymaganych przepisami prawa.
2. W przypadku rozbieżności pomiędzy treścią Podręcznika a obowiązującymi przepisami prawa pierwszeństwo mają przepisy prawa.
3. Prace wykonywane przez konserwatorów prowadzone są z uwzględnieniem aktualnych ocen ryzyka zawodowego oraz instrukcji dotyczących poszczególnych rodzajów prac.

§ 5

1. Podręcznik podlega aktualizacji w przypadku:
    1. zmiany przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy,
    2. zmiany organizacji lub technologii pracy,
    3. wprowadzenia nowych urządzeń, narzędzi lub technologii,

4. wystąpienia nowych zagrożeń,
5. stwierdzenia potrzeby uzupełnienia lub zmiany jego treści.

2. Aktualizację Podręcznika przygotowuje osoba posiadająca odpowiednie kompetencje, z uwzględnieniem opinii Specjalisty ds. BHP.
3. Zmiany Podręcznika wymagają zatwierdzenia przez Prezesa Zarządu oraz wprowadzenia do stosowania przez Zarząd Spółdzielni.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Głosów za ...3.....

Głosów przeciw ...0.....

Wstrzymało się ...0.....

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
ds. ekonomiczno-finansowych
GŁÓWNY KSIĘGOWY

.....
mgr Ewelina Kowalska

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
ds. techniczno-eksploatacyjnych
KSM „Nasz Dom"

.....
mgr Krzysztof Zawadzki

PREZES ZARZĄDU
KSM „Nasz Dom"

mgr inż. Jacek Janczewski

.....

PODRĘCZNIK BHP
DLA KONSERWATORÓW GRUPY KONSERWACYJNEJ
KOSZALIŃSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ „Nasz Dom" w Koszalinie

Wydanie nr 1

Opracował:

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
ds. techniczno-eksploatacyjnych
KSM „Nasz Dom"
mgr Krzysztof Zawadzki

Zatwierdził:

PREZES ZARZĄDU
KSM „Nasz Dom"
mgr inż. Jacek Janczewski

BHP:

SPECJALISTA
DS. BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY
Danuta Majewska

Data opracowania: **16 września 2026 r**

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I

Postanowienia ogólne

1. Cel i przeznaczenie podręcznika
2. Zakres obowiązywania
3. Podstawowe obowiązki pracodawcy i pracownika
4. Wymagania kwalifikacyjne konserwatora
5. Szkolenia BHP i dopuszczenie do pracy
6. Ocena ryzyka zawodowego

CZĘŚĆ II

Organizacja bezpiecznej pracy

7. Organizacja stanowiska pracy
8. Zabezpieczenie miejsc wykonywania prac
9. Stosowanie środków ochrony indywidualnej
10. Zasady użytkowania narzędzi i urządzeń
11. Zasady postępowania z urządzeniami uszkodzonymi

CZĘŚĆ III

Instrukcje stanowiskowe

12. Obsługa piły spalinowej i elektrycznej
13. Obsługa kosy spalinowej
14. Obsługa kosiarki
15. Obsługa elektronarzędzi
16. Obsługa urządzeń elektrycznych
17. Prace hydrauliczne
18. Prace ślusarskie
19. Prace na drabinach
20. Prace na wysokości
21. Odśnieżanie i usuwanie oblodzenia
22. Pielęgnacja terenów zielonych
23. Ręczne prace transportowe

CZĘŚĆ IV

Postępowanie awaryjne

CZĘŚĆ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

Rozdział 1
Cel i przeznaczenie podręcznika
1.1. Cel opracowania

Celem niniejszego podręcznika jest określenie zasad bezpiecznego wykonywania pracy przez konserwatorów grupy konserwacyjnej zatrudnionych w Spółdzielni Mieszkaniowej.

Dokument określa wymagania dotyczące:

- organizacji pracy,
- bezpiecznej obsługi narzędzi i urządzeń,
- stosowania środków ochrony indywidualnej,
- wykonywania prac konserwacyjnych, remontowych i gospodarczych,
- postępowania w sytuacjach awaryjnych.

Podręcznik ma na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia:

- wypadków przy pracy,
- awarii spowodowanych niewłaściwą obsługą urządzeń,
- zagrożeń dla mieszkańców i osób postronnych,
- chorób zawodowych.

Rozdział 2
Zakres obowiązywania

Niniejszy podręcznik obowiązuje:

- wszystkich konserwatorów zatrudnionych w grupie konserwacyjnej,
- pracowników wykonujących zastępstwa na stanowiskach konserwacyjnych,
- osoby wykonujące prace pomocnicze pod nadzorem konserwatora,
- osoby dopuszczone do wykonywania określonych prac na terenie spółdzielni.

Instrukcje szczegółowe obowiązują zawsze przy wykonywaniu określonych czynności, niezależnie od miejsca ich wykonywania.

Rozdział 3
Podstawowe obowiązki pracodawcy

Pracodawca jest zobowiązany do:

1. Zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.
2. Przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego.
3. Informowania pracowników o zagrożeniach.
4. Zapewnienia szkoleń BHP.
5. Wyposażenia pracowników w odpowiednią odzież i środki ochrony indywidualnej.
6. Zapewnienia sprawnych narzędzi i urządzeń.
7. Organizowania pracy w sposób zapewniający bezpieczeństwo.
8. Podejmowania działań zapobiegających wypadkom.

Rozdział 4
Podstawowe obowiązki konserwatora

Konserwator jest zobowiązany do:

- przestrzegania przepisów BHP,
- wykonywania pracy zgodnie z instrukcjami,
- używania sprzętu zgodnie z przeznaczeniem,

- stosowania wymaganych zabezpieczeń,
- używania środków ochrony indywidualnej,
- utrzymywania porządku na stanowisku pracy,
- zgłaszania usterek i zagrożeń,
- niezwłocznego informowania przełożonego o wypadkach i zdarzeniach potencjalnie wypadkowych.

Rozdział 5

Wymagania wobec konserwatora

Konserwator może zostać dopuszczony do pracy, jeżeli:

- posiada aktualne badania lekarskie,
- odbył szkolenie wstępne BHP,
- posiada wymagane szkolenie okresowe,
- został zapoznany z oceną ryzyka zawodowego,
- zna instrukcje stanowiskowe,
- posiada wymagane uprawnienia do wykonywania określonych prac.

Pracownik nie może wykonywać prac wymagających specjalnych kwalifikacji bez ich posiadania.

Rozdział 6

Ogólne zasady bezpieczeństwa pracy

Podczas wykonywania pracy konserwator zobowiązany jest:

- stosować zasadę ograniczonego zaufania wobec urządzeń i instalacji,
- sprawdzać stan techniczny sprzętu przed użyciem,
- zabezpieczać miejsce pracy przed mieszkańcami i osobami postronnymi,
- używać właściwych narzędzi,
- nie wykonywać napraw urządzeń będących pod napięciem, jeżeli nie posiada odpowiednich uprawnień,
- przerwać pracę w przypadku powstania zagrożenia.

CZĘŚĆ II
Organizacja bezpiecznej pracy

Rozdział 7
Organizacja stanowiska pracy konserwatora
7.1. Zasady ogólne

Stanowisko pracy konserwatora powinno być zorganizowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracownikowi oraz osobom przebywającym w pobliżu wykonywanych prac.
Przed rozpoczęciem każdej pracy konserwator jest zobowiązany ocenić:

- rodzaj wykonywanej czynności,
- występujące zagrożenia,
- stan techniczny narzędzi i urządzeń,
- konieczność zabezpieczenia miejsca pracy,
- potrzebę zastosowania dodatkowych środków ochrony.

Prace należy wykonywać zgodnie z zasadami sztuki technicznej, instrukcjami producentów urządzeń oraz obowiązującymi przepisami BHP.

7.2. Przygotowanie miejsca pracy

Przed rozpoczęciem prac należy:

1. Ustalić zakres wykonywanych czynności.
2. Sprawdzić, czy miejsce pracy jest bezpieczne.
3. Usunąć przeszkody utrudniające pracę.
4. Zapewnić odpowiednie oświetlenie.
5. Przygotować niezbędne narzędzia i materiały.
6. Zabezpieczyć osoby postronne przed dostępem do strefy zagrożenia.

W przypadku prac wykonywanych:

- na klatkach schodowych,
- w piwnicach,
- garażach,
- pomieszczeniach technicznych,
- na terenach zielonych,
- parkingach i ciągach komunikacyjnych,

należy zwrócić szczególną uwagę na bezpieczeństwo mieszkańców.

Rozdział 8
Zabezpieczenie miejsca wykonywania prac
8.1. Zasady zabezpieczenia

Miejsce wykonywania prac należy zabezpieczyć, jeżeli istnieje możliwość zagrożenia dla:

- mieszkańców,
- dzieci,
- osób starszych,
- użytkowników ciągów pieszych,
- pojazdów.

W zależności od rodzaju pracy należy stosować:

- taśmy ostrzegawcze,
- pachołki,
- tablice informacyjne,
- barierki,

- oznakowanie ostrzegawcze.

8.2. Prace na terenach ogólnodostępnych

Podczas prac wykonywanych na terenach osiedlowych należy:

- nie pozostawiać narzędzi bez nadzoru,
- zabezpieczać wykopy, otwory i nierówności,
- usuwać odpady powstałe podczas pracy,
- zwracać uwagę na ruch pieszych i pojazdów,
- nie dopuszczać dzieci do urządzeń i maszyn.

8.3. Prace w pomieszczeniach technicznych

Przed rozpoczęciem prac w pomieszczeniach takich jak:

- węzły cieplne,
- hydrofornie,
- kotłownie,
- rozdzielnie,
- piwnice techniczne,

należy:

- zapewnić dostęp do pomieszczenia,
- sprawdzić możliwość bezpiecznego wejścia,
- zapewnić wentylację,
- stosować wymagane środki ochrony,
- nie wykonywać prac przy instalacjach, do których pracownik nie posiada uprawnień.

Rozdział 9

Środki ochrony indywidualnej

9.1. Zasady stosowania

Środki ochrony indywidualnej należy stosować zawsze, gdy występuje zagrożenie, którego nie można wyeliminować poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych lub organizacyjnych.

Pracownik jest zobowiązany:

- używać otrzymanych środków ochrony,
- dbać o ich stan techniczny,
- zgłaszać uszkodzenia,
- stosować je zgodnie z przeznaczeniem.

9.2. Podstawowe wyposażenie konserwatora

Podstawowe środki ochrony mogą obejmować:

Odzież robocza:

- spodnie robocze,
- kurtkę lub bluzę roboczą,
- odzież dostosowaną do warunków atmosferycznych.

Obuwie:

- obuwie ochronne z podnoskiem,
- podeszwą antypoślizgową,
- odporne na działanie olejów i wilgoci.

Ochrona rąk:

- rękawice robocze,

- rękawice antyprzecięciowe,
- rękawice chemoodporne.

Ochrona oczu i twarzy:

- okulary ochronne,
- gogle,
- przyłbice ochronne.

Ochrona słuchu:

- nauszniki przeciwhałasowe,
- wkładki przeciwhałasowe.

Ochrona głowy:

- hełm ochronny przy pracach z zagrożeniem uderzenia lub spadania przedmiotów.

Rozdział 10

Bezpieczne użytkowanie narzędzi i urządzeń

10.1. Zasady ogólne

Do pracy wolno używać wyłącznie:

- sprawnych technicznie narzędzi,
- urządzeń posiadających wymagane zabezpieczenia,
- sprzętu zgodnego z przeznaczeniem.

Przed użyciem urządzenia należy sprawdzić:

- stan obudowy,
- przewody zasilające,
- elementy ruchome,
- osłony zabezpieczające,
- stan uchwytów,
- kompletność wyposażenia.

10.2. Narzędzia ręczne

Narzędzia ręczne powinny:

- posiadać sprawne uchwyty,
- być dobrane do wykonywanej pracy,
- być utrzymywane w czystości,
- być przechowywane w wyznaczonym miejscu.

Zabrania się:

- używania uszkodzonych narzędzi,
- stosowania prowizorycznych napraw,
- używania narzędzi niezgodnie z przeznaczeniem.

Rozdział 11

Bezpieczne użytkowanie elektronarzędzi

11.1. Zasady ogólne

Przy użytkowaniu elektronarzędzi należy:

- sprawdzić stan przewodu zasilającego,
- stosować urządzenia zgodnie z instrukcją producenta,
- używać właściwego osprzętu,
- zapewnić stabilną pozycję podczas pracy,
- odłączyć urządzenie od zasilania przed wymianą osprzętu.

11.2. Zabronione jest:

- używanie elektronarzędzi z uszkodzonym przewodem,
- zdejmowanie osłon,
- wykonywanie napraw przy podłączonym urządzeniu,
- pozostawianie pracującego urządzenia bez nadzoru,
- używanie sprzętu w warunkach, do których nie jest przeznaczony.

Rozdział 12

Kontrola sprzętu i zgłaszanie usterek

Każdy konserwator zobowiązany jest do:

- zgłaszania uszkodzeń sprzętu,
- wycofania niesprawnego urządzenia z użytkowania,
- oznakowania sprzętu jako niesprawnego,
- niedopuszczania do użytkowania urządzeń stwarzających zagrożenie.

Pracownikowi nie wolno samodzielnie usuwać usterek, jeżeli wymaga to specjalistycznej wiedzy lub uprawnień.

Rozdział 13

Prace wykonywane w obecności mieszkańców

Podczas wykonywania prac w budynkach mieszkalnych konserwator powinien:

- informować mieszkańców o prowadzonych pracach, jeżeli jest to konieczne,
- utrzymywać porządek,
- ograniczać emisję pyłu i hałasu,
- zabezpieczać narzędzia,
- usuwać odpady po zakończeniu pracy.

Szczególną ostrożność należy zachować podczas prac:

- na klatkach schodowych,
- przy wejściach do budynków,
- w piwnicach,
- przy instalacjach ogólnodostępnych.

<u>Potwierdzenie zapoznania się z częścią II</u>

Imię i nazwisko pracownika: .....

Stanowisko: .....

Data: .....

Podpis: .....

CZĘŚĆ III
INSTRUKCJE STANOWISKOWE

Rozdział 14

Instrukcja BHP obsługi piły spalinowej i elektrycznej

14.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznej pracy podczas obsługi pił łańcuchowych spalinowych i elektrycznych używanych przez konserwatorów grupy konserwacyjnej podczas wykonywania prac na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej.

Instrukcja ma zastosowanie szczególnie podczas:

- przycinania gałęzi drzew i krzewów,
- usuwania złamanych konarów po wichurach,
- cięcia drewna gospodarczego,
- usuwania elementów drewnianych,
- wykonywania prac związanych z utrzymaniem terenów zielonych.

14.2. Wymagania wobec pracownika

Do obsługi piły może zostać dopuszczony pracownik, który:

- posiada aktualne szkolenie BHP,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- został zapoznany z niniejszą instrukcją,
- zna instrukcję obsługi urządzenia opracowaną przez producenta,
- został przeszkolony w zakresie bezpiecznej obsługi urządzenia,
- posiada odpowiednie umiejętności do wykonywania danej pracy.

Pracownik nie może obsługiwać piły, jeżeli:

- jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- jego stan psychofizyczny uniemożliwia bezpieczne wykonywanie pracy,
- nie zna zasad obsługi urządzenia,
- urządzenie jest niesprawne.

14.3. Charakterystyka zagrożeń

Podczas pracy z piłą łańcuchową występują między innymi następujące zagrożenia:

Zagrożenia mechaniczne:

- kontakt z ruchomym łańcuchem,
- przecięcie kończyn,
- odrzut prowadnicy,
- zerwanie łańcucha,
- uderzenie odcinanym materiałem.

Zagrożenia związane z otoczeniem:

- spadające gałęzie i konary,
- potknięcie lub upadek,
- ruch pojazdów i pieszych,
- praca w pobliżu budynków.

Zagrożenia fizyczne:

- hałas,
- drgania,
- odpryski drewna,

- spaliny (piła spalinowa).

Zagrożenia elektryczne:

- porażenie prądem,
- uszkodzenie przewodu zasilającego,
- praca w wilgotnych warunkach (piła elektryczna).

14.4. Wymagane środki ochrony indywidualnej

Podczas pracy należy stosować:

Obowiązkowo:

- odzież roboczą,
- obuwie ochronne z podnoskiem i podeszwą antypoślizgową,
- rękawice ochronne,
- okulary ochronne lub osłonę twarzy,
- ochronniki słuchu.

Przy pracy z piłą spalinową:

- hełm ochronny z ochroną twarzy i słuchu,
- spodnie lub nogawice antyprzecięciowe.

Przy pracy na terenie osiedla:

- kamizelkę ostrzegawczą, jeżeli istnieje zagrożenie ze strony ruchu pojazdów.

14.5. Czynności przed rozpoczęciem pracy

Przed rozpoczęciem pracy konserwator zobowiązany jest:

1. Zapoznać się z zakresem wykonywanej pracy.
2. Ocenić zagrożenia występujące w miejscu pracy.
3. Sprawdzić stan techniczny piły.

Należy sprawdzić w szczególności:

- stan prowadnicy,
- stan i napięcie łańcucha,
- działanie hamulca łańcucha,
- sprawność wyłącznika,
- stan uchwytów,
- działanie zabezpieczeń.

W przypadku piły spalinowej sprawdzić:

- szczelność zbiornika paliwa,
- poziom oleju do smarowania łańcucha,
- stan filtra powietrza.

W przypadku piły elektrycznej sprawdzić:

- stan przewodu zasilającego,
- stan wtyczki,
- sprawność przedłużacza,
- zabezpieczenie przewodu przed przecięciem.

14.6. Przygotowanie miejsca pracy

Przed rozpoczęciem cięcia należy:

- zabezpieczyć teren pracy,
- wyznaczyć strefę niebezpieczną,
- usunąć osoby postronne,
- ostrzec mieszkańców, jeżeli prace wykonywane są przy ciągach pieszych,

- usunąć przeszkody mogące spowodować upadek,
- zapewnić stabilne podłoże.

Podczas prac przy drzewach i konarach należy określić:

- kierunek upadku odcinanych elementów,
- możliwość uderzenia w budynki, samochody lub urządzenia,
- sposób bezpiecznego usunięcia materiału.

14.7. Zasady bezpiecznej obsługi piły

Podczas pracy należy:

- trzymać piłę obiema rękami,
- utrzymywać stabilną pozycję ciała,
- ciąć tylko materiał znajdujący się w zasięgu bezpiecznej pracy,
- obserwować otoczenie,
- utrzymywać właściwe napięcie łańcucha,
- stosować przerwy przy długotrwałej pracy,
- wyłączać urządzenie przed zmianą miejsca pracy.

Należy szczególnie uważać na zjawisko **odrzutu piły**, które może wystąpić podczas kontaktu końcówki prowadnicy z materiałem.

14.8. Zasady pracy przy gałęziach i konarach

Podczas przycinania gałęzi należy:

- upewnić się, że pod ciętym elementem nie znajdują się osoby,
- nie stać bezpośrednio pod odcinaną gałęzią,
- przewidzieć kierunek spadania materiału,
- zachować ostrożność przy gałęziach naprężonych,
- nie wykonywać pracy w czasie silnego wiatru.

Zabrania się:

- pracy z piłą stojąc na drabinie,
- wykonywania cięcia nad wysokością barków,
- podtrzymywania ciętego materiału ręką,
- pracy w pobliżu przewodów energetycznych bez odpowiednich zabezpieczeń.

14.9. Czynności zabronione

Zabrania się:

- używania niesprawnej piły,
- pracy bez środków ochrony indywidualnej,
- zdejmowania osłon zabezpieczających,
- blokowania hamulca łańcucha,
- pozostawiania uruchomionej piły bez nadzoru,
- tankowania gorącego silnika,
- palenia tytoniu podczas tankowania,
- używania piły elektrycznej w warunkach zagrażających porażeniem,
- wykonywania pracy przez osoby nieupoważnione.

14.10. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu pracy należy:

- wyłączyć piłę,
- odłączyć zasilanie (piła elektryczna),

- oczyścić urządzenie,
- sprawdzić stan techniczny,
- zabezpieczyć prowadnicę osłoną,
- przechowywać sprzęt w wyznaczonym miejscu,
- zgłosić zauważone uszkodzenia.

14.11. Postępowanie w razie awarii

W przypadku uszkodzenia piły należy:

1. Natychmiast przerwać pracę.
2. Wyłączyć urządzenie.
3. Zabezpieczyć sprzęt przed użyciem.
4. Oznaczyć urządzenie jako niesprawne.
5. Powiadomić przełożonego.

Nie wolno wykonywać napraw, jeżeli pracownik nie posiada odpowiednich kwalifikacji.

14.12. Postępowanie w razie wypadku

W przypadku wypadku należy:

- zatrzymać pracę,
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia,
- udzielić pierwszej pomocy,
- wezwać pomoc medyczną, jeśli jest potrzebna,
- powiadomić przełożonego,
- zabezpieczyć miejsce wypadku do czasu przeprowadzenia czynności powypadkowych.

14.13. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP obsługi piły spalinowej i elektrycznej oraz zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

Rozdział 15

Instrukcja BHP obsługi kosy spalinowej i podkaszarki

15.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznej pracy podczas obsługi kos spalinowych, kos elektrycznych oraz podkaszarek stosowanych przez konserwatorów grupy konserwacyjnej podczas utrzymania terenów zielonych należących do Spółdzielni Mieszkaniowej.

Instrukcja dotyczy w szczególności prac związanych z:

- koszeniem trawy w obrębie terenów osiedlowych,
- wykaszaniem trudno dostępnych miejsc,
- pielęgnacją terenów zielonych,
- usuwaniem chwastów i roślinności przy chodnikach, ogrodzeniach i budynkach,
- pracami porządkowymi po koszeniu.

15.2. Wymagania wobec pracownika

Do obsługi kosy lub podkaszarki może zostać dopuszczony pracownik, który:

- posiada aktualne szkolenie BHP,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- został zapoznany z niniejszą instrukcją,
- zna instrukcję obsługi urządzenia,
- został przeszkolony z zasad bezpiecznej pracy,
- posiada umiejętność prawidłowej obsługi urządzenia.

Pracownik nie może wykonywać pracy, jeżeli:

- znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- jest w stanie zmęczenia uniemożliwiającym bezpieczną pracę,
- nie zna zasad obsługi urządzenia,
- urządzenie jest niesprawne.

15.3. Zagrożenia występujące podczas pracy

Podczas pracy kosą lub podkaszarką mogą wystąpić:

Zagrożenia mechaniczne:

- kontakt z wirującą głowicą tnącą,
- przecięcie lub uraz kończyn,
- odrzut urządzenia,
- uszkodzenie elementów tnących.

Zagrożenia od otoczenia:

- wyrzucanie kamieni, kawałków drewna i innych przedmiotów,
- uderzenie osób postronnych,
- uszkodzenie szyb, elewacji, pojazdów lub urządzeń znajdujących się w pobliżu.

Zagrożenia fizyczne:

- hałas,
- drgania,
- zapylenie,
- spaliny w przypadku urządzeń spalinowych.

Zagrożenia organizacyjne:

- praca w pobliżu mieszkańców,
- ruch pieszych,
- ruch pojazdów,
- nierówności terenu.

15.4. Środki ochrony indywidualnej

Podczas pracy należy stosować:

- odzież roboczą,
- obuwie ochronne z podeszwą antypoślizgową,
- rękawice ochronne,
- okulary ochronne lub osłonę twarzy,
- ochronniki słuchu,
- długie spodnie robocze,
- kamizelkę ostrzegawczą podczas pracy w pobliżu dróg i parkingów.

Przy pracy kosą spalinową zaleca się stosowanie:

- przyłbicy ochronnej,
- rękawic antywibracyjnych,
- obuwia odpornego na wilgoć i zabrudzenia.

15.5. Czynności przed rozpoczęciem pracy

Przed rozpoczęciem pracy konserwator powinien:

1. Sprawdzić miejsce wykonywania pracy.
2. Usunąć przeszkody znajdujące się w obszarze koszenia.
3. Sprawdzić, czy w trawie nie znajdują się:
   - kamienie,
   - szkło,
   - metalowe elementy,
   - odpady,
   - inne przedmioty mogące zostać wyrzucone przez urządzenie.
4. Sprawdzić stan techniczny urządzenia.

Należy sprawdzić:

- stan osłony elementu tnącego,
- stan głowicy lub noża,
- zamocowanie elementów roboczych,
- sprawność uchwytów,
- działanie wyłącznika,
- stan przewodu zasilającego (podkaszarki elektryczne).

W przypadku kosy spalinowej należy dodatkowo sprawdzić:

- szczelność zbiornika paliwa,
- poziom oleju (jeżeli dotyczy),
- stan filtra powietrza,
- poprawność montażu elementów roboczych.

15.6. Przygotowanie miejsca pracy

Przed rozpoczęciem koszenia należy:

- wyznaczyć bezpieczną strefę pracy,
- usunąć osoby postronne,
- zabezpieczyć przejścia dla mieszkańców,
- zachować szczególną ostrożność w pobliżu:
  - placów zabaw,
  - wejść do budynków,
  - parkingów,
  - ciągów pieszych.

Odległość od osób postronnych powinna zapewniać bezpieczeństwo przed wyrzucanymi przedmiotami.

15.7. Zasady bezpiecznej obsługi kosy

Podczas pracy należy:

- trzymać urządzenie obiema rękami,
- utrzymywać stabilną pozycję ciała,
- stosować właściwy kierunek ruchu urządzenia,
- kontrolować obszar pracy,
- wykonywać ruchy spokojne i kontrolowane,
- robić przerwy podczas długotrwałej pracy,
- wyłączyć urządzenie przed przenoszeniem.

Podczas koszenia należy zwracać uwagę na:

- osoby znajdujące się w pobliżu,
- zwierzęta,
- przeszkody terenowe,
- możliwość uszkodzenia mienia spółdzielni lub mieszkańców.

15.8. Zasady pracy w pobliżu budynków i infrastruktury

Przy koszeniu w pobliżu:

- okien,
- drzwi wejściowych,
- samochodów,
- placów zabaw,
- lamp,
- ogrodzeń,
- urządzeń technicznych,

należy zachować szczególną ostrożność.

Nie wolno kierować strumienia wyrzucanego materiału w stronę:

- ludzi,
- pojazdów,
- elewacji budynków,
- szyb.

15.9. Czynności zabronione

Zabrania się:

- pracy bez wymaganych środków ochrony,
- używania urządzenia z uszkodzoną osłoną,
- pracy niesprawnym sprzętem,
- zdejmowania zabezpieczeń,
- pozostawiania uruchomionej kosy bez nadzoru,
- tankowania gorącego silnika,
- palenia podczas tankowania,
- koszenia w pobliżu osób postronnych,
- używania urządzenia niezgodnie z instrukcją producenta,
- wykonywania pracy podczas burzy lub silnego wiatru.

15.10. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu pracy należy:

- wyłączyć urządzenie,
- odczekać do zatrzymania elementów wirujących,
- oczyścić urządzenie z trawy i zabrudzeń,
- sprawdzić stan techniczny,
- uzupełnić paliwo tylko w bezpiecznych warunkach (jeżeli jest wymagane),
- przechowywać sprzęt w wyznaczonym miejscu.

15.11. Postępowanie w razie awarii

W przypadku awarii należy:

1. Natychmiast wyłączyć urządzenie.
2. Odłączyć zasilanie (urządzenie elektryczne).
3. Nie podejmować pracy do czasu usunięcia usterki.
4. Oznaczyć urządzenie jako niesprawne.
5. Powiadomić przełożonego.

15.12. Postępowanie w razie wypadku

W przypadku wypadku należy:

- przerwać pracę,
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia,
- udzielić pierwszej pomocy,
- wezwać pomoc, jeżeli jest potrzebna,
- powiadomić przełożonego,
- zabezpieczyć miejsce wypadku.

15.13. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP obsługi kosy spalinowej i podkaszarki oraz zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

Rozdział 16
Instrukcja BHP obsługi kosiarki spalinowej i elektrycznej

16.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznej pracy podczas obsługi kosiarek spalinowych i elektrycznych wykorzystywanych przez konserwatorów grupy konserwacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Instrukcja dotyczy prac związanych z:

- koszeniem trawników na terenach osiedlowych,
- utrzymaniem terenów zielonych,
- pielęgnacją trawników przy budynkach mieszkalnych,
- koszeniem terenów przy ciągach pieszych, parkingach i placach gospodarczych,
- porządkowaniem terenów po zakończeniu koszenia.

16.2. Wymagania wobec pracownika

Do obsługi kosiarki może zostać dopuszczony pracownik, który:

- posiada aktualne szkolenie BHP,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- został zapoznany z instrukcją stanowiskową,
- zna instrukcję obsługi urządzenia,
- został przeszkolony z bezpiecznej obsługi sprzętu,
- zna zasady zabezpieczania terenu pracy.

Pracownik nie może obsługiwać kosiarki, jeżeli:

- znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków ograniczających sprawność,
- nie zna zasad użytkowania urządzenia,
- urządzenie jest uszkodzone,
- warunki pracy stwarzają zagrożenie dla niego lub osób postronnych.

16.3. Zagrożenia występujące podczas pracy

Podczas pracy kosiarką mogą wystąpić:

Zagrożenia mechaniczne:

- kontakt z obracającym się nożem tnącym,
- przecięcie kończyn,
- wyrzucanie kamieni i innych przedmiotów,
- uderzenie przez elementy wirujące,
- przewrócenie urządzenia.

Zagrożenia związane z terenem:

- nierówności podłoża,
- doły i zagłębienia,
- mokra lub śliska trawa,
- krawężniki i przeszkody terenowe.

Zagrożenia fizyczne:

- hałas,
- drgania,
- spaliny,
- pył i alergeny roślinne.

Zagrożenia organizacyjne:

- obecność mieszkańców,
- dzieci na terenach rekreacyjnych,

- ruch pojazdów,
- możliwość uszkodzenia mienia.

16.4. Środki ochrony indywidualnej

Podczas pracy należy stosować:

- odzież roboczą,
- obuwie ochronne z podeszwą antypoślizgową,
- rękawice ochronne,
- okulary ochronne lub osłonę twarzy,
- ochronniki słuchu przy pracy z kosiarką spalinową,
- długie spodnie robocze.

Podczas pracy na terenach ogólnodostępnych zaleca się stosowanie:

- kamizelki ostrzegawczej,
- dodatkowego oznakowania miejsca pracy.

16.5. Czynności przed rozpoczęciem pracy

Przed rozpoczęciem koszenia należy:

1. Sprawdzić miejsce pracy.
2. Usunąć przeszkody z powierzchni trawnika.
3. Sprawdzić, czy teren jest bezpieczny dla mieszkańców.
4. Zabezpieczyć obszar pracy.

Należy usunąć w szczególności:

- kamienie,
- gałęzie,
- szkło,
- metalowe elementy,
- odpady,
- zabawki pozostawione na trawniku.

16.6. Kontrola techniczna kosiarki

Przed użyciem należy sprawdzić:

- stan obudowy,
- zamocowanie noża tnącego,
- stan osłon,
- sprawność uchwytu prowadzącego,
- działanie wyłącznika bezpieczeństwa,
- stan kół,
- stan kosza na trawę.

W przypadku kosiarki spalinowej należy dodatkowo sprawdzić:

- poziom paliwa,
- szczelność układu paliwowego,
- poziom oleju,
- stan filtra powietrza.

W przypadku kosiarki elektrycznej należy sprawdzić:

- przewód zasilający,
- wtyczkę,
- przedłużacz,
- zabezpieczenie przewodu przed przecięciem.

16.7. Przygotowanie terenu pracy

Przed rozpoczęciem koszenia należy:

- ustalić obszar pracy,
- zabezpieczyć przejścia dla mieszkańców,
- usunąć osoby postronne ze strefy pracy,
- zachować szczególną ostrożność przy placach zabaw,
- zwrócić uwagę na zwierzęta znajdujące się w pobliżu.

Nie wolno rozpoczynać pracy, jeżeli istnieje ryzyko uderzenia osób postronnych wyrzucanymi przedmiotami.

16.8. Zasady bezpiecznej obsługi kosiarki

Podczas pracy należy:

- prowadzić kosiarkę zgodnie z instrukcją producenta,
- utrzymywać stabilną pozycję,
- poruszać się spokojnie i kontrolowanie,
- obserwować teren przed urządzeniem,
- zachować ostrożność przy zmianie kierunku jazdy,
- wyłączyć urządzenie przed podnoszeniem, przenoszeniem lub czyszczeniem.

Podczas pracy na pochyłościach należy:

- zachować szczególną ostrożność,
- prowadzić urządzenie w sposób zapobiegający utracie kontroli,
- unikać pracy na bardzo stromych skarpach.

16.9. Czyszczenie i usuwanie zatorów

Przed usunięciem trawy lub zablokowania noża należy:

1. Wyłączyć silnik.
2. Odłączyć przewód zasilający (kosiarka elektryczna).
3. Odczekać do całkowitego zatrzymania noża.
4. Użyć odpowiednich narzędzi lub rękawic ochronnych.

Zabrania się wkładania rąk pod obudowę przy pracującym urządzeniu.

16.10. Czynności zabronione

Zabrania się:

- pracy bez wymaganych środków ochrony,
- używania kosiarki bez osłon,
- zdejmowania zabezpieczeń,
- pracy uszkodzonym urządzeniem,
- przewożenia osób na kosiarce,
- tankowania podczas pracy silnika,
- pozostawiania uruchomionej kosiarki bez nadzoru,
- koszenia w pobliżu osób postronnych,
- używania urządzenia niezgodnie z przeznaczeniem.

16.11. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu koszenia należy:

- wyłączyć urządzenie,
- odczekać do zatrzymania noża,
- oczyścić kosiarkę z trawy,

- sprawdzić stan techniczny,
- uzupełnić paliwo tylko po ostygnięciu silnika,
- odstawić urządzenie w wyznaczone miejsce.

Teren pracy należy uporządkować i usunąć pozostałości po koszeniu.

16.12. Postępowanie w przypadku awarii

W przypadku awarii należy:

1. Natychmiast przerwać pracę.
2. Wyłączyć urządzenie.
3. Zabezpieczyć sprzęt przed ponownym użyciem.
4. Oznaczyć urządzenie jako niesprawne.
5. Zgłosić usterkę przełożonemu.

Nie wolno użytkować urządzenia, które może powodować zagrożenie.

16.13. Postępowanie w razie wypadku

W razie wypadku należy:

- zatrzymać pracę,
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia,
- udzielić pierwszej pomocy,
- powiadomić przełożonego,
- wezwać pomoc medyczną w razie potrzeby,
- pozostawić miejsce zdarzenia zabezpieczone do czasu przeprowadzenia czynności powypadkowych.

16.14. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP obsługi kosiarki spalinowej i elektrycznej oraz zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

Rozdział 17

Instrukcja BHP bezpiecznej pracy z elektronarzędziami

(wiertarki, wkrętarki, młotowiertarki, szlifierki kątowe, wyrzynarki, pilarki ręczne i inne elektronarzędzia stosowane przez konserwatorów)

17.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznej pracy podczas użytkowania elektronarzędzi przez konserwatorów grupy konserwacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Instrukcja ma zastosowanie podczas wykonywania prac:

- remontowych,
- naprawczych,
- montażowych,
- ślusarskich,
- stolarskich,
- instalacyjnych,
- konserwacyjnych.

Dotyczy w szczególności elektronarzędzi:

- wiertarek,
- wkrętarek,
- młotowiertarek,
- szlifierek kątowych,
- wyrzynarek,
- pilarek ręcznych,
- opalarek,
- innych urządzeń zasilanych energią elektryczną.

17.2. Wymagania wobec pracownika

Do pracy z elektronarzędziami może zostać dopuszczony pracownik, który:

- posiada aktualne szkolenie BHP,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- został zapoznany z instrukcją stanowiskową,
- zna instrukcję obsługi urządzenia,
- został przeszkolony w zakresie bezpiecznej pracy,
- posiada odpowiednie umiejętności do wykonania określonej czynności.

Prace wymagające specjalnych kwalifikacji mogą wykonywać wyłącznie pracownicy posiadający wymagane uprawnienia.

17.3. Podstawowe zagrożenia

Podczas pracy elektronarzędziami mogą wystąpić:

Zagrożenia mechaniczne:

- skaleczenia,
- przecięcia,
- pochwycenie odzieży lub rękawic przez elementy ruchome,
- odrzut narzędzia,
- odpryski materiału.

Zagrożenia elektryczne:

- porażenie prądem,
- uszkodzenie izolacji przewodu,

- zwarcie,
- pożar.

Zagrożenia fizyczne:

- hałas,
- drgania,
- zapylenie,
- odpryski metalu, drewna lub betonu.

Zagrożenia organizacyjne:

- praca w pomieszczeniach zamieszkałych,
- obecność mieszkańców,
- praca w ograniczonej przestrzeni,
- nieprawidłowe zabezpieczenie miejsca pracy.

17.4. Środki ochrony indywidualnej

W zależności od rodzaju wykonywanej pracy należy stosować:

- odzież roboczą,
- obuwie ochronne,
- rękawice robocze odpowiednie do rodzaju pracy,
- okulary ochronne,
- ochronniki słuchu,
- maski przeciwpyłowe,
- przyłbicę ochronną przy pracach powodujących powstawanie odprysków.

Przy pracy ze szlifierką kątową oraz urządzeniami powodującymi intensywne iskrzenie zaleca się stosowanie pełnej ochrony twarzy.

17.5. Czynności przed rozpoczęciem pracy

Przed rozpoczęciem pracy należy:

1. Sprawdzić rodzaj wykonywanej czynności.
2. Ocenić zagrożenia występujące na stanowisku.
3. Przygotować właściwe narzędzie i osprzęt.
4. Sprawdzić stan techniczny urządzenia.

Należy sprawdzić:

- stan obudowy,
- przewód zasilający,
- wtyczkę,
- wyłącznik,
- uchwyty,
- osłony zabezpieczające,
- elementy robocze.

17.6. Zasady dotyczące przewodów elektrycznych

Podczas pracy należy:

- chronić przewody przed przecięciem i uszkodzeniem,
- zabezpieczać je przed przejściem osób i pojazdów,
- unikać kontaktu przewodów z wodą i wilgocią,
- stosować sprawne przedłużacze przeznaczone do danego rodzaju pracy.

Zabrania się:

- używania przewodów z uszkodzoną izolacją,

- naprawiania przewodów taśmą izolacyjną jako rozwiązania stałego,
- ciągnięcia urządzenia za przewód,
- wyciągania wtyczki z gniazda poprzez szarpanie przewodu.

17.7. Bezpieczna obsługa elektronarzędzi

Podczas pracy należy:

- stosować właściwe końcówki i osprzęt,
- mocować obrabiany materiał,
- utrzymywać stabilną pozycję ciała,
- trzymać urządzenie zgodnie z instrukcją producenta,
- wyłączać urządzenie po zakończeniu czynności,
- odkładać narzędzie dopiero po całkowitym zatrzymaniu elementów ruchomych.

17.8. Szczególne zasady pracy ze szlifierką kątową

Przy pracy ze szlifierką należy:

- stosować właściwą tarczę przeznaczoną do danego materiału,
- sprawdzić stan tarczy przed użyciem,
- stosować osłonę tarczy,
- używać okularów lub przyłbicy ochronnej,
- zabezpieczyć osoby znajdujące się w pobliżu przed iskrami i odpryskami.

Zabrania się:

- używania uszkodzonych lub pękniętych tarcz,
- zdejmowania osłony tarczy,
- dociskania urządzenia nadmierną siłą,
- wykonywania prac bez ochrony oczu.

17.9. Szczególne zasady pracy w mieszkaniach i budynkach spółdzielni

Podczas prac w lokalach mieszkalnych, klatkach schodowych i pomieszczeniach wspólnych należy:

- zabezpieczyć miejsce pracy,
- ograniczyć dostęp osób postronnych,
- chronić elementy budynku przed uszkodzeniem,
- stosować zabezpieczenia przeciwpyłowe,
- usuwać odpady po zakończeniu pracy.

Należy zwrócić szczególną uwagę na:

- dzieci,
- osoby starsze,
- zwierzęta domowe,
- ruch mieszkańców.

17.10. Czynności zabronione

Zabrania się:

- używania niesprawnych elektronarzędzi,
- pracy bez wymaganych środków ochrony,
- zdejmowania osłon zabezpieczających,
- wykonywania napraw przy podłączonym urządzeniu,
- używania narzędzia niezgodnie z przeznaczeniem,
- pozostawiania pracującego urządzenia bez nadzoru,
- pracy w wilgotnych warunkach urządzeniami do tego nieprzystosowanymi.

17.11. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu pracy należy:

- wyłączyć urządzenie,
- odłączyć je od zasilania,
- oczyścić sprzęt,
- sprawdzić stan techniczny,
- uporządkować miejsce pracy,
- odłożyć urządzenie do wyznaczonego miejsca.

17.12. Postępowanie w przypadku awarii

W przypadku stwierdzenia:

- uszkodzenia przewodu,
- nietypowego hałasu,
- iskrzenia,
- przegrzewania,
- niesprawności zabezpieczeń,

należy:

1. Natychmiast przerwać pracę.
2. Odłączyć urządzenie od zasilania.
3. Oznaczyć urządzenie jako niesprawne.
4. Powiadomić przełożonego.

17.13. Postępowanie w razie wypadku

W razie wypadku należy:

- zatrzymać pracę,
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia,
- udzielić pierwszej pomocy,
- wezwać pomoc,
- powiadomić przełożonego,
- zabezpieczyć miejsce wypadku.

17.14. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP bezpiecznej pracy z elektronarzędziami i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

Rozdział 18
Instrukcja BHP pracy na drabinach i podestach roboczych

18.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznego wykonywania prac z wykorzystaniem drabin, podestów roboczych i przenośnych urządzeń dostępowych przez konserwatorów grupy konserwacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Instrukcja dotyczy w szczególności prac:

- wymiany źródeł światła,
- drobnych napraw instalacyjnych,
- prac konserwacyjnych przy ścianach i sufitach,
- napraw zamków, samozamykaczy, drzwi i okien,
- prac porządkowych i technicznych wymagających krótkotrwałego dostępu na wysokość.

18.2. Zakres stosowania

Drabiny i podesty mogą być stosowane wyłącznie do prac:

- krótkotrwałych,
- o niewielkim zakresie,
- niewymagających dużej siły,
- wykonywanych w bezpiecznych warunkach.

Do prac długotrwałych, wymagających dużego wysiłku, używania ciężkich narzędzi lub przyjmowania wymuszonej pozycji ciała należy stosować odpowiednie urządzenia robocze, np. podesty lub rusztowania.

18.3. Wymagania wobec pracownika

Do pracy z użyciem drabin może zostać dopuszczony pracownik, który:

- posiada aktualne szkolenie BHP,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- został zapoznany z niniejszą instrukcją,
- zna zasady bezpiecznego użytkowania drabin,
- posiada odpowiednie doświadczenie w wykonywaniu prac.

Pracownik nie może wykonywać pracy na drabinie, jeżeli:

- znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków ograniczających sprawność,
- występują niekorzystne warunki atmosferyczne,
- drabina jest uszkodzona,
- miejsce pracy nie zostało odpowiednio zabezpieczone.

18.4. Zagrożenia występujące podczas pracy

Podczas pracy na drabinach i podestach mogą wystąpić:

Zagrożenia mechaniczne:

- upadek z wysokości,
- przewrócenie drabiny,
- zsunięcie się drabiny,
- upadek narzędzi i materiałów.

Zagrożenia organizacyjne:

- praca w ciągach komunikacyjnych,
- obecność mieszkańców,
- brak zabezpieczenia miejsca pracy,
- niewłaściwy dobór sprzętu.

Zagrożenia dodatkowe:

- porażenie prądem przy pracach przy instalacjach,
- skaleczenia narzędziami,
- przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego.

18.5. Wymagania dotyczące drabin

Drabiny używane przez konserwatorów powinny:

- posiadać sprawną konstrukcję,
- być stabilne,
- posiadać sprawne stopnie i szczeble,
- posiadać zabezpieczenia przed rozsunięciem (jeżeli dotyczy),
- być utrzymywane w czystości.

Zabrania się używania drabin:

- uszkodzonych,
- prowizorycznie naprawianych,
- z brakującymi szczeblami,
- zabrudzonych substancjami powodującymi poślizg.

18.6. Czynności przed rozpoczęciem pracy

Przed użyciem drabiny należy:

1. Sprawdzić jej stan techniczny.
2. Sprawdzić miejsce ustawienia.
3. Usunąć przeszkody.
4. Zapewnić stabilne i równe podłoże.
5. Zabezpieczyć miejsce pracy.

Należy zwrócić uwagę na:

- śliskie powierzchnie,
- ruch mieszkańców,
- drzwi mogące zostać otwarte,
- przejścia komunikacyjne.

18.7. Zasady bezpiecznego ustawiania drabiny

Drabinę należy ustawiać:

- na stabilnym podłożu,
- zgodnie z instrukcją producenta,
- w sposób uniemożliwiający jej przesunięcie.

Przy pracy w miejscach ogólnodostępnych należy:

- oznakować miejsce pracy,
- zabezpieczyć przejście,
- nie pozostawiać rozstawionej drabiny bez nadzoru.

18.8. Zasady bezpiecznej pracy na drabinie

Podczas pracy należy:

- zachować trzy punkty podparcia,
- utrzymywać stabilną pozycję,
- korzystać z kieszeni lub pasa narzędziowego,
- ograniczać czas pracy na drabinie,
- schodzić z drabiny przed zmianą jej położenia.

Należy unikać:

- wychylania się poza obrys drabiny,
- wykonywania gwałtownych ruchów,
- przenoszenia ciężkich przedmiotów podczas przebywania na drabinie.

18.9. Praca z narzędziami na drabinie

Podczas pracy z narzędziami należy:

- używać lekkich narzędzi,
- zabezpieczać narzędzia przed upadkiem,
- nie przenosić ciężkich elementów,
- nie używać elektronarzędzi wymagających dużej siły nacisku.

Zabrania się wykonywania na drabinie prac:

- z użyciem ciężkich elektronarzędzi,
- wymagających oburęcznego działania i utraty stabilności,
- powodujących silne drgania.

18.10. Prace w pobliżu instalacji elektrycznych

Przy pracach w pobliżu instalacji elektrycznych należy:

- zachować szczególną ostrożność,
- stosować odpowiednie narzędzia,
- nie dotykać elementów instalacji bez uprawnień,
- wyłączyć napięcie, jeżeli jest to wymagane i możliwe.

Prace przy instalacjach elektrycznych mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające wymagane kwalifikacje.

18.11. Czynności zabronione

Zabrania się:

- ustawiania drabiny na przypadkowych podwyższeniach,
- ustawiania drabiny na niestabilnym podłożu,
- pracy na ostatnich niedozwolonych szczeblach,
- przesuwania drabiny, gdy pracownik znajduje się na niej,
- pracy na drabinie podczas silnego wiatru,
- pozostawiania narzędzi na stopniach,
- używania uszkodzonych drabin.

18.12. Praca na podestach roboczych

Przy korzystaniu z podestów należy:

- sprawdzić ich stan techniczny,
- ustawić je na stabilnym podłożu,
- stosować zabezpieczenia przewidziane przez producenta,
- nie przekraczać dopuszczalnego obciążenia,
- nie przesuwać podestu z pracownikiem znajdującym się na nim.

18.13. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu pracy należy:

- usunąć narzędzia i materiały,
- złożyć drabinę zgodnie z instrukcją,
- oczyścić sprzęt,
- odłożyć go w wyznaczone miejsce,

- zgłosić zauważone uszkodzenia.

18.14. Postępowanie w razie wypadku

W przypadku upadku lub innego zdarzenia należy:

1. Przerwać pracę.
2. Zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
3. Udzielić pierwszej pomocy.
4. Wezwać pomoc medyczną, jeżeli jest potrzebna.
5. Powiadomić przełożonego.
6. Nie zmieniać miejsca zdarzenia, jeżeli nie jest to konieczne dla ratowania życia.

18.15. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP pracy na drabinach i podestach roboczych oraz zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

Rozdział 19
Instrukcja BHP wykonywania prac na wysokości

19.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznego wykonywania prac na wysokości przez konserwatorów grupy konserwacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz określenie sposobu organizacji tych prac w celu ograniczenia ryzyka upadku i innych zagrożeń.

Instrukcja dotyczy prac wykonywanych w szczególności:

- na dachach budynków,
- na podestach i rusztowaniach,
- przy elewacjach,
- przy obiektach małej architektury,
- przy urządzeniach zamontowanych na wysokości,
- przy użyciu podnośników i innych urządzeń dostępowych.

19.2. Definicja pracy na wysokości

Za pracę na wysokości uważa się pracę wykonywaną na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej **1 m nad poziomem podłogi lub ziemi**, jeżeli powierzchnia ta nie jest zabezpieczona ze wszystkich stron stałymi konstrukcjami lub innymi zabezpieczeniami chroniącymi przed upadkiem.

Do prac na wysokości nie zalicza się pracy wykonywanej na powierzchni zabezpieczonej ze wszystkich stron pełnymi ścianami albo balustradami spełniającymi wymagania bezpieczeństwa.

19.3. Wymagania wobec pracownika

Do wykonywania prac na wysokości może zostać dopuszczony pracownik, który:

- posiada aktualne badania lekarskie uwzględniające pracę na wysokości,
- odbył wymagane szkolenia BHP,
- został zapoznany z oceną ryzyka zawodowego,
- został przeszkolony w zakresie wykonywania konkretnej pracy,
- posiada wymagane kwalifikacje, jeżeli są wymagane.

Pracownik nie może wykonywać prac na wysokości, jeżeli:

- nie posiada odpowiednich badań,
- znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków ograniczających sprawność,
- występują warunki zagrażające bezpieczeństwu,
- nie posiada wymaganego zabezpieczenia.

19.4. Zagrożenia występujące podczas prac na wysokości

Podczas prac na wysokości mogą wystąpić:

Zagrożenia podstawowe:

- upadek z wysokości,
- spadanie narzędzi i materiałów,
- utrata równowagi,
- poślizgnięcie,
- potknięcie.

Zagrożenia dodatkowe:

- silny wiatr,
- oblodzenie,
- mokre powierzchnie,
- niewłaściwe zabezpieczenie stanowiska,

- porażenie prądem,
- kontakt z ostrymi elementami konstrukcji.

19.5. Organizacja prac na wysokości

Przed rozpoczęciem prac należy:

1. Określić zakres i sposób wykonania pracy.
2. Ocenić występujące zagrożenia.
3. Przygotować odpowiedni sprzęt.
4. Zabezpieczyć teren poniżej miejsca pracy.
5. Ustalić sposób komunikacji.
6. Sprawdzić warunki atmosferyczne.

Prace na wysokości powinny być organizowane w sposób ograniczający konieczność przebywania pracownika w strefie zagrożenia.

19.6. Zabezpieczenie miejsca pracy

Miejsce pracy należy zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych.

W zależności od sytuacji należy stosować:

- taśmy ostrzegawcze,
- barierki,
- oznakowanie ostrzegawcze,
- wygrodzenie strefy niebezpiecznej.

Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- wejścia do budynków,
- chodniki,
- place zabaw,
- parkingi,
- ciągi komunikacyjne.

19.7. Środki ochrony indywidualnej

W zależności od rodzaju pracy należy stosować:

- hełm ochronny,
- obuwie ochronne z podeszwą antypoślizgową,
- rękawice robocze,
- odzież roboczą,
- okulary ochronne,
- sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości.

Sprzęt chroniący przed upadkiem może obejmować:

- szelki bezpieczeństwa,
- linki bezpieczeństwa,
- amortyzatory,
- urządzenia samohamowne,
- punkty kotwiczenia.

19.8. Kontrola sprzętu zabezpieczającego

Przed każdym użyciem należy sprawdzić:

- stan szelek bezpieczeństwa,
- stan taśm i szwów,
- stan klamer i zatrzaśników,

- kompletność wyposażenia,
- brak uszkodzeń mechanicznych.

Nie wolno używać sprzętu:

- uszkodzonego,
- po upadku obciążającym sprzęt,
- bez oznaczeń i kontroli wymaganej przez producenta.

19.9. Warunki atmosferyczne

Prac na wysokości nie należy wykonywać podczas:

- silnego wiatru,
- burzy,
- intensywnych opadów,
- oblodzenia,
- ograniczonej widoczności.

Pracownik wykonujący pracę na dachu lub konstrukcji powinien każdorazowo ocenić bezpieczeństwo warunków pracy.

19.10. Prace na dachach budynków mieszkalnych

Przed wejściem na dach należy:

- uzyskać zgodę przełożonego, jeżeli jest wymagana organizacyjnie,
- sprawdzić możliwość bezpiecznego wejścia,
- zabezpieczyć wejście na dach,
- usunąć lub oznaczyć zagrożenia.

Podczas pracy na dachu należy:

- poruszać się ostrożnie,
- korzystać z wyznaczonych przejść,
- zabezpieczać narzędzia przed upadkiem,
- nie pozostawiać materiałów mogących spaść.

19.11. Prace przy użyciu podnośników

Przy korzystaniu z podnośnika należy:

- posiadać wymagane przeszkolenie lub uprawnienia, jeżeli są wymagane,
- sprawdzić stan techniczny urządzenia,
- przestrzegać instrukcji producenta,
- stosować zabezpieczenia przewidziane dla urządzenia,
- nie przekraczać dopuszczalnego obciążenia.

Zabrania się:

- opuszczania kosza podczas pracy w sposób niekontrolowany,
- wychylania się poza zabezpieczenia,
- używania podnośnika jako dźwigu do podnoszenia materiałów.

19.12. Czynności zabronione

Zabrania się:

- wykonywania prac na wysokości bez zabezpieczeń,
- pracy na uszkodzonym sprzęcie,
- używania przypadkowych podwyższeń,
- stawania na elementach nieprzeznaczonych do tego celu,
- pozostawiania narzędzi niezabezpieczonych,

- wykonywania pracy przy niesprzyjających warunkach pogodowych.

19.13. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu pracy należy:

- usunąć narzędzia i materiały,
- sprawdzić, czy teren poniżej jest bezpieczny,
- zabezpieczyć sprzęt,
- oczyścić miejsce pracy,
- zgłosić zauważone problemy lub uszkodzenia.

19.14. Postępowanie w razie wypadku

W przypadku upadku lub innego zdarzenia należy:

1. Natychmiast przerwać pracę.
2. Zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
3. Udzielić pierwszej pomocy.
4. Wezwać pomoc medyczną.
5. Powiadomić przełożonego.
6. Nie zmieniać miejsca zdarzenia, jeżeli nie jest to konieczne dla ratowania życia.

19.15. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP wykonywania prac na wysokości i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

Rozdział 20

Instrukcja BHP wykonywania prac elektrycznych przez konserwatorów

20.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznego wykonywania czynności związanych z eksploatacją, konserwacją i drobnymi pracami przy instalacjach oraz urządzeniach elektrycznych wykonywanych przez konserwatorów grupy konserwacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Instrukcja ma na celu ograniczenie ryzyka:

- porażenia prądem elektrycznym,
- powstania pożaru,
- uszkodzenia instalacji,
- wypadków podczas wykonywania prac konserwacyjnych.

20.2.

Instrukcja dotyczy czynności wykonywanych przy:

- instalacjach elektrycznych części wspólnych budynków,
- oświetleniu klatek schodowych,
- oprawach oświetleniowych,
- urządzeniach technicznych,
- gniazdach i osprzęcie elektrycznym (w zakresie dopuszczonym posiadanymi kwalifikacjami),
- urządzeniach zasilanych energią elektryczną.

20.3. Wymagania wobec pracownika

Pracownik wykonujący prace przy urządzeniach i instalacjach elektrycznych musi:

- posiadać wymagane kwalifikacje, jeżeli są wymagane przepisami,
- posiadać aktualne szkolenie BHP,
- posiadać aktualne badania lekarskie,
- znać zasady udzielania pierwszej pomocy przy porażeniu prądem,
- znać instrukcje eksploatacji urządzeń.

Pracownik bez wymaganych kwalifikacji może wykonywać wyłącznie czynności niewymagające uprawnień, zgodnie z zakresem powierzonych obowiązków i poleceniem przełożonego.

20.4. Podstawowe zagrożenia

Podczas prac elektrycznych mogą wystąpić:

Zagrożenia elektryczne:

- porażenie prądem,
- poparzenie łukiem elektrycznym,
- zwarcie,
- pożar instalacji.

Zagrożenia mechaniczne:

- upadek z wysokości podczas wymiany opraw,
- skaleczenia narzędziami,
- upadek elementów.

Zagrożenia organizacyjne:

- praca w miejscach dostępnych dla mieszkańców,
- brak zabezpieczenia miejsca pracy,
- niewłaściwe rozpoznanie instalacji.

20.5. Zasady ogólne bezpiecznej pracy

Przed rozpoczęciem pracy należy:

1. Ustalić zakres wykonywanych czynności.
2. Sprawdzić, czy pracownik posiada wymagane kwalifikacje.
3. Określić zagrożenia.
4. Przygotować właściwe narzędzia.
5. Zabezpieczyć miejsce pracy.

Podstawową zasadą jest wykonywanie prac przy instalacjach elektrycznych w stanie beznapięciowym, jeżeli charakter pracy na to pozwala.

20.6. Wyłączenie napięcia przed rozpoczęciem pracy

Przed rozpoczęciem prac, jeżeli jest to wymagane, należy:

- odłączyć zasilanie,
- zabezpieczyć przed przypadkowym załączeniem,
- sprawdzić brak napięcia odpowiednim sprzętem,
- oznaczyć miejsce wykonywania pracy.

Nie wolno rozpoczynać pracy, jeżeli nie ma pewności, że instalacja jest bezpieczna.

20.7. Narzędzia i wyposażenie

Do prac elektrycznych należy używać:

- sprawnych narzędzi,
- narzędzi przeznaczonych do prac elektrycznych,
- sprawnych mierników i przyrządów kontrolnych,
- odpowiednich środków ochrony.

Narzędzia powinny posiadać:

- nieuszkodzone izolowane rękojeści,
- sprawną konstrukcję,
- oznaczenia producenta.

20.8. Środki ochrony indywidualnej

W zależności od rodzaju pracy należy stosować:

- rękawice ochronne,
- obuwie ochronne,
- okulary ochronne,
- odzież roboczą,
- sprzęt ochronny przewidziany dla danego rodzaju czynności.

Przy pracach w pobliżu urządzeń elektrycznych należy stosować środki adekwatne do występującego zagrożenia.

20.9. Prace przy oświetleniu klatek schodowych

Przy wymianie źródeł światła lub opraw należy:

- zabezpieczyć miejsce pracy,
- wyłączyć zasilanie, jeżeli jest to wymagane,
- używać sprawnej drabiny lub podestu,
- zabezpieczyć narzędzia przed upadkiem.

Należy zwrócić uwagę na:

- przechodzących mieszkańców,
- dzieci,

- możliwość otwarcia drzwi,
- stabilność podłoża.

20.10. Prace w pomieszczeniach technicznych

Przy pracach w:

- piwnicach,
- węzłach cieplnych,
- hydroforniach,
- garażach,
- pomieszczeniach gospodarczych,

należy:

- zapewnić odpowiednie oświetlenie,
- sprawdzić warunki środowiskowe,
- stosować właściwe środki ochrony,
- nie wykonywać czynności poza posiadanymi kwalifikacjami.

20.11. Czynności zabronione

Zabrania się:

- wykonywania prac bez wymaganych kwalifikacji,
- pracy przy uszkodzonych instalacjach,
- używania uszkodzonych przewodów i narzędzi,
- dotykania elementów mogących znajdować się pod napięciem,
- wykonywania napraw prowizorycznych,
- zabezpieczania usterek poprzez nieprofesjonalne rozwiązania,
- pracy w warunkach zagrożenia bez odpowiednich zabezpieczeń.

20.12. Postępowanie w przypadku porażenia prądem

W przypadku porażenia prądem należy:

1. Nie dotykać poszkodowanego przed odłączeniem źródła napięcia.
2. Odłączyć zasilanie, jeżeli jest to możliwe i bezpieczne.
3. Wezwać pomoc.
4. Udzielić pierwszej pomocy.
5. Kontynuować działania ratunkowe do czasu przybycia służb.

20.13. Postępowanie w przypadku awarii instalacji

W przypadku zauważenia:

- iskrzenia,
- zapachu spalenizny,
- nagrzewania elementów,
- uszkodzenia przewodów,
- nietypowego działania urządzenia,

należy:

1. Przerwać pracę.
2. Jeżeli jest to bezpieczne – odłączyć zasilanie.
3. Zabezpieczyć miejsce.
4. Powiadomić przełożonego.

20.14. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu prac należy:

- sprawdzić poprawność wykonania czynności,
- uporządkować stanowisko,
- usunąć narzędzia i odpady,
- zabezpieczyć instalację,
- poinformować przełożonego o wykonanych pracach i ewentualnych problemach.

20.15. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP wykonywania prac elektrycznych oraz zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

Rozdział 21

Instrukcja BHP wykonywania prac remontowo-budowlanych przez konserwatorów

21.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznego wykonywania drobnych prac remontowo-budowlanych przez konserwatorów grupy konserwacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Instrukcja obejmuje prace związane z:

- naprawą tynków,
- uzupełnianiem ubytków ścian i sufitów,
- szpachlowaniem,
- malowaniem,
- wykonywaniem drobnych napraw posadzek,
- montażem elementów wyposażenia,
- pracami porządkowymi po robotach remontowych.

21.2. Wymagania wobec pracownika

Do wykonywania prac remontowo-budowlanych może zostać dopuszczony pracownik, który:

- posiada aktualne szkolenie BHP,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- został zapoznany z instrukcją stanowiskową,
- zna zasady bezpiecznego używania narzędzi,
- posiada umiejętności wymagane do wykonywanej pracy.

Pracownik nie może wykonywać czynności:

- których nie zna,
- wymagających specjalnych kwalifikacji bez ich posiadania,
- przy użyciu sprzętu, do którego nie został przeszkolony.

21.3. Zagrożenia występujące podczas prac remontowych

Podczas prac mogą wystąpić:

Zagrożenia mechaniczne:

- skaleczenia narzędziami,
- uderzenia spadającymi elementami,
- urazy podczas przenoszenia materiałów,
- upadki.

Zagrożenia fizyczne:

- zapylenie,
- hałas,
- drgania,
- odpryski materiałów.

Zagrożenia chemiczne:

- kontakt z farbami,
- działanie rozpuszczalników,
- kontakt z zaprawami i klejami.

Zagrożenia organizacyjne:

- praca w budynkach zamieszkałych,
- obecność mieszkańców,
- ograniczona przestrzeń,
- pozostawione materiały i narzędzia.

21.4. Środki ochrony indywidualnej

W zależności od rodzaju pracy należy stosować:

- odzież roboczą,
- obuwie ochronne,
- rękawice robocze,
- okulary ochronne,
- maski przeciwpyłowe,
- ochronniki słuchu przy pracy elektronarzędziami.

Przy pracach z substancjami chemicznymi należy stosować środki ochrony odpowiednie do rodzaju preparatu.

21.5. Organizacja stanowiska pracy

Przed rozpoczęciem prac należy:

1. Określić zakres robót.
2. Przygotować narzędzia i materiały.
3. Zabezpieczyć miejsce pracy.
4. Usunąć przeszkody.
5. Zapewnić odpowiednie oświetlenie.

W budynkach mieszkalnych należy:

- zabezpieczyć ciągi komunikacyjne,
- ograniczyć dostęp mieszkańców,
- oznakować miejsce pracy,
- utrzymywać porządek.

21.6. Prace z materiałami budowlanymi

Podczas stosowania:

- zapraw,
- gładzi,
- klejów,
- farb,
- środków gruntujących,

należy:

- przestrzegać instrukcji producenta,
- stosować wymagane środki ochrony,
- zapewnić wentylację pomieszczeń,
- unikać kontaktu preparatów ze skórą i oczami.

Zabrania się:

- przelewania materiałów do nieoznakowanych pojemników,
- mieszania różnych substancji bez sprawdzenia ich właściwości,
- stosowania materiałów niewiadomego pochodzenia.

21.7. Prace malarskie

Przed rozpoczęciem malowania należy:

- zabezpieczyć podłogi i wyposażenie,
- przygotować stabilne stanowisko pracy,
- zapewnić wentylację.

Podczas malowania należy:

- stosować właściwe narzędzia,

- unikać rozchlapywania farb,
- zachować ostrożność przy pracy na wysokości,
- utrzymywać porządek.

Nie wolno:

- stosować przypadkowych podwyższeń,
- pozostawiać otwartych pojemników z farbami bez nadzoru,
- wykonywać prac w zamkniętych pomieszczeniach bez wentylacji, jeżeli stosowane materiały tego wymagają.

21.8. Prace związane z pyłem budowlanym

Podczas:

- wiercenia,
- kucia,
- szlifowania,
- usuwania starych powłok,

należy:

- stosować ochronę dróg oddechowych,
- stosować okulary ochronne,
- ograniczać rozprzestrzenianie pyłu,
- stosować odkurzanie lub inne metody ograniczające zapylenie.

Po zakończeniu pracy należy dokładnie oczyścić stanowisko.

21.9. Przenoszenie materiałów

Podczas transportu materiałów należy:

- ocenić ciężar przedmiotu,
- stosować prawidłową technikę podnoszenia,
- korzystać z pomocy drugiej osoby przy ciężkich elementach.

Należy unikać:

- przeciążania organizmu,
- przenoszenia materiałów zasłaniających widoczność,
- pozostawiania materiałów na przejściach.

21.10. Używanie narzędzi podczas prac remontowych

Narzędzia muszą być:

- sprawne technicznie,
- odpowiednie do wykonywanej pracy,
- utrzymywane w należytym stanie.

Zabrania się:

- używania uszkodzonych narzędzi,
- wykonywania prowizorycznych napraw,
- pozostawiania narzędzi w miejscach dostępnych dla mieszkańców.

21.11. Prace w lokalach mieszkalnych

Podczas wykonywania prac u mieszkańców należy:

- poinformować o zakresie prac,
- zabezpieczyć wyposażenie mieszkania,
- utrzymywać porządek,
- ograniczyć zabrudzenia,
- usunąć odpady po zakończeniu pracy.

Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- dzieci,
- osoby starsze,
- zwierzęta domowe.

21.12. Czynności zabronione

Zabrania się:

- pracy bez środków ochrony indywidualnej,
- używania niesprawnego sprzętu,
- pozostawiania materiałów i narzędzi bez zabezpieczenia,
- pracy w warunkach zagrażających zdrowiu,
- wykonywania prac wymagających kwalifikacji bez ich posiadania.

21.13. Postępowanie w razie wypadku

W przypadku wypadku należy:

1. Przerwać pracę.
2. Zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
3. Udzielić pierwszej pomocy.
4. Wezwać pomoc medyczną, jeżeli jest potrzebna.
5. Powiadomić przełożonego.
6. Zabezpieczyć miejsce zdarzenia do czasu przeprowadzenia czynności powypadkowych.

21.14. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu robót należy:

- usunąć odpady,
- oczyścić narzędzia,
- zabezpieczyć materiały,
- uporządkować stanowisko,
- sprawdzić, czy miejsce jest bezpieczne dla mieszkańców.

21.15. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP wykonywania prac remontowo-budowlanych oraz zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

Rozdział 22

Instrukcja BHP wykonywania prac porządkowych i gospodarczych na terenie spółdzielni

22.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpiecznego wykonywania prac porządkowych i gospodarczych przez konserwatorów grupy konserwacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Instrukcja obejmuje w szczególności:

- utrzymanie porządku na terenach osiedlowych,
- usuwanie drobnych zanieczyszczeń,
- prace przy terenach zielonych,
- zbieranie odpadów z terenów wspólnych,
- prace sezonowe,
- przygotowanie i utrzymanie ciągów komunikacyjnych.

22.2. Zakres wykonywanych prac

Do prac porządkowych i gospodarczych mogą należeć:

- zamiatanie chodników i placów,
- zbieranie liści i gałęzi,
- usuwanie chwastów,
- czyszczenie terenów wokół budynków,
- ustawianie i konserwacja drobnych elementów wyposażenia,
- prace związane z przygotowaniem terenów w okresie zimowym,
- usuwanie skutków awarii i zdarzeń losowych.

22.3. Wymagania wobec pracownika

Pracownik wykonujący prace porządkowe powinien:

- posiadać aktualne szkolenie BHP,
- posiadać aktualne badania lekarskie,
- znać zakres wykonywanych czynności,
- znać zasady bezpiecznego stosowania narzędzi,
- stosować wymagane środki ochrony indywidualnej.

Pracownik zobowiązany jest wykonywać prace zgodnie z poleceniami przełożonego oraz obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa.

22.4. Zagrożenia występujące podczas prac

Podczas wykonywania prac porządkowych mogą wystąpić:

Zagrożenia mechaniczne:

- skaleczenia ostrymi przedmiotami,
- urazy podczas używania narzędzi,
- upadki na nierównej powierzchni.

Zagrożenia biologiczne:

- kontakt z odpadami,
- kontakt z zabrudzeniami pochodzenia zwierzęcego,
- ukąszenia owadów,
- kontakt z roślinami drażniącymi.

Zagrożenia atmosferyczne:

- śliska nawierzchnia,
- mróz,

- upał,
- opady atmosferyczne.

Zagrożenia organizacyjne:

- ruch pojazdów,
- obecność mieszkańców,
- praca w pobliżu placów zabaw i ciągów pieszych.

22.5. Środki ochrony indywidualnej

Podczas prac należy stosować:

- odzież roboczą odpowiednią do warunków pogodowych,
- obuwie ochronne z podeszwą antypoślizgową,
- rękawice robocze,
- kamizelkę ostrzegawczą przy pracy w pobliżu dróg i parkingów.

W zależności od rodzaju pracy należy stosować:

- okulary ochronne,
- maseczki przeciwpyłowe,
- rękawice odporne na wilgoć lub zabrudzenia.

22.6. Organizacja stanowiska pracy

Przed rozpoczęciem pracy należy:

1. Zapoznać się z zakresem zadania.
2. Ocenić warunki terenowe.
3. Przygotować potrzebne narzędzia.
4. Sprawdzić bezpieczeństwo miejsca pracy.

Podczas prac na terenach zamieszkałych należy:

- zwracać uwagę na ruch pieszych,
- zabezpieczać narzędzia,
- nie pozostawiać odpadów i materiałów na przejściach.

22.7. Zasady bezpiecznego używania narzędzi ręcznych

Podczas używania:

- grabi,
- łopat,
- mioteł,
- sekatorów,
- ręcznych narzędzi ogrodowych,

należy:

- używać sprawnych narzędzi,
- stosować właściwą technikę pracy,
- utrzymywać bezpieczną odległość od innych osób,
- odkładać narzędzia w bezpieczne miejsce.

Zabrania się:

- używania uszkodzonych narzędzi,
- pozostawiania ostrych narzędzi w miejscach dostępnych dla mieszkańców,
- wykonywania prac w sposób powodujący zagrożenie dla innych osób.

22.8. Usuwanie odpadów i zanieczyszczeń

Podczas zbierania odpadów należy:

- stosować rękawice ochronne,
- zachować ostrożność przy nieznanych przedmiotach,
- używać odpowiednich narzędzi pomocniczych.

Nie wolno:

- dotykać rękami ostrych lub nieznanych przedmiotów,
- usuwać substancji niebezpiecznych bez odpowiedniego zabezpieczenia,
- przenosić odpadów w sposób zagrażający zdrowiu.

W przypadku znalezienia:

- substancji chemicznych,
- pojemników z nieznaną zawartością,
- przedmiotów mogących stanowić zagrożenie,

należy zabezpieczyć miejsce i powiadomić przełożonego.

22.9. Prace zimowe

Podczas odśnieżania i usuwania śliskości należy:

- stosować obuwie antypoślizgowe,
- zachować ostrożność na oblodzonych powierzchniach,
- stosować prawidłową technikę podnoszenia śniegu,
- robić przerwy przy długotrwałym wysiłku.

Należy zwrócić uwagę na:

- sople lodu,
- oblodzone schody,
- spadający śnieg z dachów,
- ruch mieszkańców.

22.10. Zasady stosowania środków do zwalczania śliskości

Podczas stosowania:

- piasku,
- mieszanek uszorstniających,
- innych środków przeznaczonych do zimowego utrzymania terenów,

należy:

- stosować rękawice ochronne,
- unikać kontaktu preparatów z oczami,
- przechowywać środki w oznakowanych pojemnikach.

22.11. Praca w pobliżu dróg i parkingów

Podczas pracy przy:

- parkingach,
- drogach wewnętrznych,
- wjazdach do garaży,

należy:

- zachować szczególną ostrożność,
- stosować oznakowanie ostrzegawcze,
- używać kamizelki ostrzegawczej,
- nie odwracać się gwałtownie w kierunku nadjeżdżających pojazdów.

22.12. Czynności zabronione

Zabrania się:

- wykonywania prac bez odpowiednich środków ochrony,
- używania niesprawnych narzędzi,
- pozostawiania sprzętu na przejściach,
- pracy w warunkach zagrażających bezpieczeństwu,
- samodzielnego usuwania materiałów niebezpiecznych.

22.13. Postępowanie w razie wypadku

W przypadku wypadku należy:

1. Przerwać pracę.
2. Zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
3. Udzielić pierwszej pomocy.
4. Wezwać pomoc, jeżeli jest potrzebna.
5. Powiadomić przełożonego.

W przypadku skaleczenia zabrudzonym przedmiotem należy:

- zabezpieczyć ranę,
- zgłosić zdarzenie,
- postępować zgodnie z zasadami udzielania pierwszej pomocy.

22.14. Czynności po zakończeniu pracy

Po zakończeniu prac należy:

- oczyścić narzędzia,
- odstawić sprzęt w wyznaczone miejsce,
- usunąć odpady,
- uporządkować teren,
- zgłosić zauważone zagrożenia.

22.15. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP wykonywania prac porządkowych i gospodarczych oraz zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....

CZĘŚĆ IV
PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH

Rozdział 23
Instrukcja BHP postępowania w przypadku wypadku przy pracy i sytuacji awaryjnych

23.1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie zasad postępowania konserwatorów grupy konserwacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej w przypadku:

- wypadku przy pracy,
- zdarzenia potencjalnie wypadkowego,
- awarii technicznej,
- zagrożenia życia lub zdrowia,
- zagrożenia dla mieszkańców lub mienia spółdzielni.

Instrukcja określa podstawowe obowiązki pracownika od momentu wystąpienia zdarzenia do czasu przekazania sprawy przełożonym i odpowiednim służbom.

23.2. Podstawowe zasady postępowania

Każdy pracownik, który zauważy:

- wypadek,
- zagrożenie bezpieczeństwa,
- awarię mogącą spowodować szkodę,
- sytuację zagrażającą mieszkańcom,

jest zobowiązany:

1. Niezwłocznie przerwać wykonywaną pracę, jeżeli dalsze działanie może powodować zagrożenie.
2. Ostrzec osoby znajdujące się w strefie zagrożenia.
3. Zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
4. Udzielić pomocy osobom poszkodowanym.
5. Powiadomić przełożonego.

23.3. Definicja wypadku przy pracy

Za wypadek przy pracy uważa się zdarzenie:

- nagłe,
- wywołane przyczyną zewnętrzną,
- powodujące uraz lub śmierć,

które nastąpiło w związku z wykonywaną pracą.

Do zdarzeń wymagających zgłoszenia należą również:

- urazy bezpośrednio po pracy,
- zdarzenia potencjalnie wypadkowe,
- sytuacje, które mogły doprowadzić do poważnego zagrożenia.

23.4. Obowiązki pracownika po wypadku

Pracownik, który uległ wypadkowi lub był jego świadkiem, powinien:

- natychmiast poinformować przełożonego,
- podać okoliczności zdarzenia,
- wskazać świadków,
- nie ukrywać powstałych urazów,
- współpracować podczas ustalania przyczyn wypadku.

23.5. Zabezpieczenie miejsca wypadku

Po wypadku należy zabezpieczyć miejsce zdarzenia poprzez:

- zatrzymanie pracy urządzeń,
- usunięcie osób postronnych,
- oznakowanie miejsca zagrożenia,
- pozostawienie miejsca w stanie umożliwiającym ustalenie przyczyn zdarzenia.

Nie wolno bez zgody osób prowadzących postępowanie:

- przemieszczać urządzeń,
- usuwać narzędzi,
- zmieniać ustawienia elementów będących przyczyną zdarzenia.

Wyjątkiem są działania konieczne do:

- ratowania życia lub zdrowia,
- zapobieżenia dalszemu zagrożeniu.

23.6. Pierwsza pomoc przedmedyczna

Każdy pracownik powinien znać podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy.

W przypadku poszkodowanego należy:

1. Ocenić bezpieczeństwo miejsca.
2. Sprawdzić stan osoby poszkodowanej.
3. Wezwać pomoc.
4. Udzielić pierwszej pomocy w zakresie posiadanych umiejętności.

Numery alarmowe:

112 – numer alarmowy

999 – pogotowie ratunkowe

23.7. Postępowanie przy porażeniu prądem

W przypadku porażenia prądem należy:

1. Nie dotykać poszkodowanego, jeżeli nadal może znajdować się pod napięciem.
2. Odłączyć źródło zasilania, jeżeli jest to możliwe i bezpieczne.
3. Wezwać pomoc.
4. Ocenić stan poszkodowanego.
5. W razie potrzeby rozpocząć czynności ratunkowe.

23.8. Postępowanie przy pożarze

W przypadku zauważenia pożaru należy:

1. Natychmiast powiadomić osoby zagrożone.
2. Wezwać straż pożarną.
3. Jeżeli jest to bezpieczne – odłączyć źródło zagrożenia.
4. Użyć podręcznego sprzętu gaśniczego tylko wtedy, gdy nie powoduje to zagrożenia dla pracownika.
5. Udać się w bezpieczne miejsce.

Zabrania się:

- podejmowania działań gaśniczych z narażeniem życia,
- blokowania dróg ewakuacyjnych,
- wracania do zagrożonego pomieszczenia.

23.9. Postępowanie przy awarii instalacji wodnej

W przypadku awarii wodnej należy:

1. Ocenić rozmiar zagrożenia.
2. Zabezpieczyć miejsce przed dostępem osób postronnych.

3. Jeżeli jest to możliwe – zamknąć zawór odcinający.
4. Chronić urządzenia elektryczne przed kontaktem z wodą.
5. Powiadomić przełożonego.

23.10. Postępowanie przy awarii instalacji gazowej

W przypadku podejrzenia ulatniania się gazu należy:

- nie używać otwartego ognia,
- nie włączać i nie wyłączać urządzeń elektrycznych,
- przewietrzyć pomieszczenie, jeżeli jest to bezpieczne,
- powiadomić odpowiednie służby,
- usunąć osoby z zagrożonego miejsca.

23.11. Postępowanie przy znalezieniu niebezpiecznych przedmiotów

W przypadku znalezienia:

- nieznanych pojemników,
- substancji chemicznych,
- przedmiotów mogących stanowić zagrożenie,

należy:

1. Nie dotykać przedmiotu.
2. Odsunąć osoby postronne.
3. Zabezpieczyć miejsce.
4. Powiadomić przełożonego.

23.12. Rola zespołu powypadkowego

Po zgłoszeniu wypadku pracodawca powołuje zespół powypadkowy w przypadkach wymaganych przepisami. Zadaniem zespołu jest w szczególności:

- ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku,
- zebranie informacji od poszkodowanego i świadków,
- dokonanie oględzin miejsca zdarzenia,
- określenie naruszeń zasad bezpieczeństwa,
- opracowanie wniosków profilaktycznych,
- sporządzenie wymaganej dokumentacji.

Celem postępowania powypadkowego nie jest szukanie winnego, lecz ustalenie przyczyn zdarzenia i zapobieganie podobnym sytuacjom w przyszłości.

23.13. Zgłaszanie zagrożeń

Każdy pracownik ma obowiązek zgłaszać zauważone zagrożenia, w szczególności:

- uszkodzone urządzenia,
- niesprawne instalacje,
- uszkodzenia konstrukcji budynków,
- śliskie nawierzchnie,
- brak zabezpieczeń.

Zgłoszenie zagrożenia powinno nastąpić niezwłocznie.

23.14. Czynności po zakończeniu działań awaryjnych

Po usunięciu zagrożenia należy:

- uporządkować miejsce pracy,
- sprawdzić bezpieczeństwo dalszego użytkowania,

- przekazać informacje przełożonemu,
- uzupełnić wymagane zapisy i dokumentację.

23.15. Potwierdzenie zapoznania się z instrukcją

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z instrukcją BHP postępowania w przypadku wypadku przy pracy i sytuacji awaryjnych oraz zobowiązuję się do jej przestrzegania.

Imię i nazwisko pracownika: .....

Data: .....

Podpis: .....